

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit vrst á Din 2, do 100 vrst á Din 2.50, od 100 do 300 vrst á Din 3, večji inserati petit vrst Din 4. — Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12. — za inozemstvo Din 25. — Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica štev. 5.
Telefon: 31-22, 31-28, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Senzacionalen preokret v angleški politiki

Nenadna ostavka Hoarea

Angleški zunanj minister Hoare je sinoči zaradi splošnega odpora proti pariškim predlogom podal ostavko — Zmaga politike podpiranja Društva narodov — Pariški predlogi končno propadli

London, 19. decembra. AA. Zunanji minister sir Samuel Hoare je sinoči neprisakovano podal ostavko na svoj položaj. Vest o njegovi demisiji je silno iznenadila vse politične in diplomatske kroge. Le njegova najožja okolica je bila do zadnjega trenutka edina poučena o njegovih namerah. Vest o demisiji tvorca pariških predlogov je izvrala pravo senzacijo tudi v diplomatskih krogih, ker je pričakoval nov nenadan preokret v angleški zunanj politiki napram Italiji in predvsem glede njenega spora z Abesinijo.

Celo Hoare sam se je odločil za ostavko že včeraj popoldne. Zvečer je sprečil svoj sklen ministrskemu predsedniku Baldwinu v vladi je ostavko sprejela. Novinarjem, ki so se ob pozni uri zaznali v njenem stanovanju, so sporočili, da minister ne more nikogar sprejeti niti dati kakšne izjave. Situacija se je za ministra Hoarea zaradi snosnega narodnega odnora proti pariškim načrtom v zadnjih dneh sicer zelo posostila. Poletnim krogom se je nekajkrat zameril tudi zaradi svoje nesrečne politike napram Egiptu. Toda nihče ni pričakoval tako povsem nenadne ostavke. Vse kaže, da je vladu nenehnala sveci kočljivi položaj, ki bi prišel virtualno do izraza na današnji seji spodne zbornice na kateri bi se moral Baldwin boriti bolj proti opoziciji v levičnih vrstah, kateri proti laburistom in liberalcem in ni izključeno, da se je odločila v zadnjem hahu za žahovski potez, ki bi ga zagotovila zopet trdno noco na snelskih parlamentarnih tleh.

Po parlamentarnem občiraju, ki velja za take vrste demisije, se bo sir Samuel Hoare danes udeležil seje poslanske zbornice, govoril pa bo s poslanskoga sedeža in ne iz ministrske klopi. Sam bo podal vsa potrebna pojasnila o svoji ostavki.

Senoči ostavke zunanjega ministra se je živahnost v spodni zbornici snoti ne glede na intenzivne priprave za današnjo zunanjopolitično debato še podvojila. Na hodnikih je bilo vse živo in vse krizem so razpravljali o dogodku in o nasledniku dosedanja zunanjega ministra. Kukor vse kaže, bo delna kriza vlade rešena začasno tako, da bo zunanj ministerstvo prevzel Baldwin. V kratkem pa naj bi prevzel zunanjopolitični resor minister Neuville Chamberlain. Pretežna večina poslancev je mnenja, da je Hoare ravna povsem pravilno, ko se je odredel svojemu položaju. Splošno prevlado preprčanje, da je bila njegova ostavka prvi konkretni učinek odpora vsega angleškega naroda proti pariškim mirovnim predlogom. Pariški načrti so moralni nujno omagati zaupanje ljudstva v zunano politiko vlade, ki je šele dobiti 10 dni prej izvajevala siajno voljno zmago baš z gesmom, da bo odločeno branila načela Društva narodov, kelektivno varnost in Abesinijo.

Kratko z imenovanjem novega zunanjega ministra pa je pričakovali tudi reorganizacijo vodstva angleške zuma-

njega pred vsem s pomočjo svojega voilnega gesta, da bo vselej delovala za kolektivni odpor proti napadalcu in kršitju miru.

Vtis v Ženevi

Zeneva, 19. decembra. AA. Vest o ostavki angleškega zunanjega ministra sir Samuelu Hoare je prispeval v Ženevo pozno ponoči in je naravnost zaprepastila mednarodne politične kroge. Splošno prevlado preprčanje, da bo ta ostavka povzročila preobrat tudi pri Društvu narodov. V vsakem primeru bi lahko izvrala v zvezi s francosko-angleškimi mirovnimi načrti in še zmerom neznanim stališčem italijanske vlade o pariških formulah opasne posledice. Prizakovati je, le še z večjo gospodostvo, da italijanski odgovor na mirovne predloge ne bo zadovoljiv.

Zmaga Edenove sankcijske politike

V angleških političnih krogih so sprejeli ostavko, čeravno predstavljajo največjo senzacijo zadnjih let, z zadovoljstvom, ker vidijo v tem dokaz, da je zmagal ona politika, ki se zavzema za odločno sodelovanje z Društvom narodov. Zatrjuje se, da je sedaj v celoti prodrl stališč Edena, ki se zavzema za strogo čuvanje prestiža Društva narodov. V zvezi s tem se zatrjuje, da bo Eden že danes predlagal, naj se za petek sklicuje seja sankcijskega odbora, ki naj takoj sklepne o poostričju sankcij proti Italiji s prepovedjo izvoza petroleja, ker smatrajo, da se pariški predlogi definitivno propadli.

Tudi Herriot odstopil

Pariz, 19. decembra. AA. Zaradi največje kampanje v vrstah redikativno-socijalistične stranke proti predsedniku ministru Herriotu je Herriot podal ostavko na svoj položaj. Predsedstvo stranke se je zaradi tega takoj sestalo in sprejelo rezolucijo, v kateri zahteva, naj Herriot v interesu edinstva stranke in zaradi sedanjih notranjih v zunanjopolitičnih prilik ostanje na svojem dosenjanem položaju. Član predstavstva se se nato takoj podal v stanovanje Herriota in ga prosili, naj svojo ostavko umakne. Trenutno še ni znano, kako se je Herriot odločil.

Veliki fašistični svet

Rim, 19. decembra. AA. Veliki fašistični svet, za katerega je zavladalo v italijanskih kakor v mednarodnih političnih krogih v zadnjih dveh dneh toliko zanimanje, ker se je napovedalo, da bo odločil o italijanskem odgovoru na pariški predlog, se je sestal snoti kakor običajno, ob 22. uri v Beneški palaci. Pred palaco se je zbrala množica ljudi, ki je aplavdirala Mussolinija. Seja je trajala pozno v noč. Davi je agencija Stefani prinesla službeni komunik, ki kratko pravi: Veliki fašistični svet je proničil politični položaj posebej v zvez s francosko-angleškimi predlogi. Svet se nocoj ob 22. ponovno sestane.

Letala zadnja nado Italijanov

Rim, 19. decembra. V. Italijansko vojno vodstvo bo posvetilo v bodžete na posebno zeljo Mussolinija še prav posebno pažnjo čim večji okrepliti italijanskega letalstva v afriški vojski. V ta namen je bila odrejena mobilizacija se nekaj letnikov italijanskih letalcev, ki bolejo v teku januarja s svojimi modernimi letali okreplili italijansko letalsko brodovje v Vzhodni Afriki. Vse italijanske letalske tovarne so dobile velika naročila za gradnjo novih letal in to od malih lovskih pa do najtežjih bombarderjev. Te tovarne delajo sedaj noč in dan ter so pod načrtovano kontrolo vojaških oblasti, ki so mobilizirale vse delavstvo v teh tovarnah.

Na poftagi poročili, ki jih je postal marsal Badoglio, smatra Mussolini, da je dane italijanske letalstvo najboljše in najbolj sigurno oružje proti Abesincem, ki oddelejajo italijanski pedoti in artificeri.

Dostojni naslednik prezidenta Masaryka

Izvolitev dr. Edvarda Beneše za prezidenta Českoslovaške republike je v teh zamratenih dneh veliki dogodek in svet žarez zlasti v očeh slovenskega sveta. Zopet je zmegel zdrav razum českoslovaškega naroda, njegov common sense triumfira nad strankarskimi razprtimi. V vrtincih časa, ko celo veliki narodi trutoma isčejo prave smeri, si českoslovaški narod jasno in udarno dolča pot v bodočnost. Zakaj nobenega dvoma ni, da pomeni izvolitev dr. Beneše za prvega državljanja bratske republike veliko zmago dosedanje politike: zmago demokracije, notranjega sporazuma in zunanjega miru.

Zakonito izvoljeni predstavitelji českoslovaškega naroda so po pretežni večini izvršili politični testament odstopivšega prezidenta Masaryka in napolnili svoje zaupanje nasledniku, ki ga je označil za najposobnejše. V tej želi Osvoboditelja in dobroletne vodje ni bil izrazen samo Masarykov skoraj ofetovski odnos do dr. Beneše, ki je bil toliko let njegova desna roka, marveč je bila v njih tudi zrela modrost izkušenega staroste, ki se na mejah vsega minljivega, v poznam večer svojega življenja dobro zaveda, kaj je važno le trenutno in kaj ima nadzorni pomen.

In nadčasovni pomen je imela v tem trenutku odločitev, kdo bo stopil na izrazljeno mesto prezidenta republike, ki je v posebnih českoslovaških razmerah tudi vodja in predstavitelj českoslovaškega naroda. Če je Masaryk vzliz vsemu spoštovanju svobodne odločitve naseloval svoje kandidatu, zato, da je tem naznačil narodovi volji pravo pot. Duh časa in najglobljih interesov naroda zahtevala kontinuiteto, ki naj bi nosila zadosti gibčna, izkušena in moralno močna osebnost. Ne za Masaryka in ne za zadnjega slovanskega poznavalca českoslovaških razmer ne more biti dvoma, da je taka osebnost dr. Beneš.

Pri včerašnjih volitvah je bila nasproti kandidaturi dr. Beneše postavljena samo kandidatura predsednika českoslovaškega Narodnega sveta, prof. dr. Bogumila Němcu, ki je nedvomno ugleden znanstvenik in nacionalno zaslužen mož in čigar poraz nikakor ni poraz njegove osebnosti. Toda Českoslovaška potrebuje zlasti v teh časih, ko se je težišče narodove usode zopet premaknilo v zamotani kompleks mednarodnih vprašanj, politično izkušenega in mednarodno znanega prezidenta. Ni nezamivimo, kako je Masarykov odstop odmeval v tisku sosednih českoslovaških ne posebno naklonjenih držav in koliko plamenčkov prej samo tlečih nad je naivno vzplamčlo v prenagrjenem presojanju novega položaja. Vstop dr. Beneše na Masarykov mesto je na mah pogasil nade, da bo Českoslovaška krenila na pogubno pot notranjih razprtij, strankarske nepristnosti in slopev in raznih zelo tveganih političnih eksperimentov. Zmagal ga dr. Beneš je učvrstila notranji in zunaj položaj Českoslovaške in je njenim nasprotnikom najboljši odgovor, nje prijateljem pa največje zaščiteno.

Turčija ratificirala trgovinsko pogodbo z Jugoslavijo

Ankara, 19. decembra. AA. Turška narodna skupščina je sprojela zakon o ratifikaciji konvencije med Turčijo in Jugoslavijo o trgovinskih in pravnih odnosih.

Premestitev tiskovnih ataljev

Praga, 19. decembra. AA. Dosedanje tiskovni atalje pri poslanstvu v Prazi Svetozar Živković je premesten k poslanstvu v Varšavi.

Na njegovo mesto pride Vlastimir Mareš, dosedaj tiskovni atalje pri poslanstvu v Varšavi.

Prvič v času dobra.

Tamar, Krnica, Vršič 200 cm pršica.

Bistrica—Boh. Jezero po stanju danes:

temp. —2 C, jasno, 60 cm snega, južni.

Smukta manj dobra.

Zelenica dne 18. dec.: temp. —3 C, modne snedi, jugozapadni veter, na 80 cm podlagi zapadlo do sedaj 26 cm pršica.

Smukta prav dobra. Izgledi za nedostop dobiti.

Potrebo po stanju danes: temp. 1 C, 35 cm južnega snega. Smukta neugodna.

Borzna poročila.

Ljubljanska borsa

(Devize z včetno premijo 28.5%)

Amsterdam 2962.16 — 2976.76, Berlin

1755.22 — 1769.00, Bruselj 736.80 — 741.86.

Curih 1421.01 — 1428.06, London 214.71 —

216.76, New York 4390.50 — 4366.81, Pariz

289.34 — 290.78, Praga 181.49 — 182.59,

Avstrijski šiling v privatnem kliringu 8.88.

INOZEMSCHE BORZE

Curih, 19. decembra. Beograd 7.02, Pariz 20.3625, London 15.145, New York 307.25

Bruselj 51.90, Milan 24.82 clearing, Madrid

42.20, Amsterdam 208.45, Berlin 123.99, Düsseldorf 56.85, Praga 12.77, Varšava 58.15, Riga

karešta 2.50.

Naši sadjarji in vrtnarji

Občna zbornica podružnic Sadjarskega in vrtnarskega društva v Ljubljani in Novem mestu

Ljubljana, 19. decembra.
Med podružnicami Sadjarskega in vrtnarskega društva je ljubljanska gotovo na najdejavnejših, kar je pokazal občni zbor, ki se je vrnil sноci ob 20. v salonu pri Mralku. Predsednik g. Štrekaj je pozdravil zborovalec, zlasti višjega nadzornika g. Humeke kot zastopnika centralne. Nato je odtal delo podružnice, ki je bilo kljub težkim časom vsestransko zadovoljivo.

Njegovo poročilo je izpopolnil tajnik g. Ante Gaber, ki je uvodoma navajal, da je bila podružnica klub križ še bolj iznajdljiva in inicijativna ter še bolj energična pri iskanju potov za delo v korist našega mesta kakor tudi v prid kmečkega prebivalstva po vsej banovini. Posebej je podčrtal, da je podružnica vedno smatrala najoče sodelovanje s centralo za temelj napredke vsega SVD. Naglašal je potrebo ustanovitve vrtnarskega odbora, v katerega naj se izvolijo člani vse podružnice. Zanimiv je tudi njegov predlog, naj mestna občina ljubljanska uvede obligatno serviranje sadja. Odbor naj dela na to, da bo po vseh ljubljanskih javnih lokalih in privavnih kuhinjah sadje na razpolago, v lokalih, kjer se nudijo topla jedila, pa naj bo že vracamano h kosišu.

Podružnica je prispevala za spomenik kralja Aleksandra 500 Din. Odbor se je mnogo pečal z devastacijami po naših našadih ter je ukrenil vse potrebno, zlasti na šolah in pri starših, da se primerno vzgaja naša mladina. Vsak leta naj bo en dan posvečen zaščiti prirode. Marijivo je deloval tudi poseben odsek Kluba ljubljanskega evčetnega ter odsek prijateljev želje. Odbor je sicer sestaviti tudi najprimernejši izbor zelenjave za Ljubljano, ko zbere že zadostne skupine naših daleč čez meje banovine slovenčin zelenjadarjev. Spreglavje nasled ljubljanske podružnice, ki delo in zastrela predsednika g. Štrekija, je najčinkovitejša propaganda in šola ter tudi dokaz, kako je sajenje Špragliev rentabilno. Podružnica je nudiла članom tudi skropljenje sadnega drevja. Mnogo je storila za zatihanje škodljivev, a že našim krajem preti najnevarnejša us San Jose, ki jo zanašamo z dvajset v našo državo. Zato je potrebno, da banska uprava takoj uredi veliko sejalino. Podružnica bo predela tudi tečaje za konserviranje sadja in zelenjave. Podružnica stope 300 članov.

Gide stevilnih predstav SVD je navaši tajnik, da so bila vsa leta ob srednjem strokovnem predavanju, poleg tega pa sta se vršila dva specjalna tečaji in prva pomoloska razstava. Predavanja so trajala skupaj 46 ur, obiskalo jih je okrog 4000 ljudi. Pomolosko razstavo na velesejnu je omogočila banska uprava z izdatno podporo. Razstava je imela klub velikim izdankom gmoten, pa tudi velik moralen uspeh, kar upravljatev željo podružnice, da osrednji odbor SVD za sistematično znanstveno delo ustavnih pomoloskih odsekov. Posebej se je tajnik zahvalil Štrekiju za njegove neumorno delovanje.

Blagajnik g. Drenik je navajal, da je finančni položaj podružnice zadovoljiv. Po poročilih drugih funkcioniranj, so sledile volitve, pri katerih je bil izvoljen ves stari odbor s predsednikom g. Štrekijem na čelu, na novo je bil odbor izvoljen le banskim referent inž. Skubic in za preglednika gg. Zelinka in Šusteršič.

Novo mesto, 19. decembra.

V nedeljo dopoldne se je vršil tudi občni zbor SVD podružnice v Novem mestu, ki ga je vodil predsednik, ravnatelj kmetijske šole na Grmu g. inž. Zupanči. Po uvodnih formalnostih je poročal, da je letos klub pomladnemu mrazu sadje na Dolenskem še dočak dobro obrodilo, a žal dolenski kmetovalec nimata pravega smisla za pravilno vzgojo drevja in za ono vrsto sadja, po katerem je največ povpraševanja na svetovnem trgu. Naj si sadarji vzamejo za vzgled kartuzijanski samostan v Pieterjih, ki prideleuje najboljše sadje. Tudi vrtnarstvo na Dolenskem še ni na zadostni višini. Učitelj Vardijan je nato predaval o vrtnarstvu, o ureditvi malih in velikih vrtov in izpopolnil predavanje z ristbami. Iz tajniškega poročila g. Lili je razvidno, da je podružnica napravila izlet v Pieterje in priredila več predavanj. Članov šteje 68. Tajnik je podal tudi blagajniško poročilo, ki izkazuje nekoliko več dohodkov kakor izdakov. Podružnica je prisiljena, da opusti zaradi nerentabilnosti svoje drevne. Pri volitvah je bil izvoljen ves stari odbor s predsednikom inž. Zupančem na čelu.

Spominu vzorne materje

Slofja Loka, 18. decembra.
Danes popoldne se je izpred hiše posrednika in klobučarja g. Pavla Jaminika, kjer izredno slabemu vremenu razvelj dolg, žalni spredv. Svojo zadnjo pot je nastopila ga. Ivanka Jaminikova, ki jo je pobrala bila žena v ponedeljek zvečer, staro 82 let.

»Stricmanova mama« — pod tem imenom smo jo namreč v Škofji Loki vse bolje poznali, — je bila vzor gospodinje, skrbna mati in blaga žena, ki je živel le za dobrobit svoje družnice in doma. Doma je bila iz Plešene ravni pri Črnem vrhu, pa se je že v mladosti preselila v Škofjo Loko, kjer je našla v svojem možu, ki je umrl pred 9 leti, najboljšega druga. V zakonu se jima je rodilo petoro otrok, trije sinov in dve hčeri, ki so že vsi preskrbljeni. Sin Pavel je prevzel klobučarski obrt po ocetu Andreju, Albin je nameščen KDE, Franceljna je zanesla življenjska pot na Havajske otroke, ga. Ana je posestnica in lastnica gostilne uradnikom. Duh pokojnih staršev je prevzel tudi mladi rod, kajti Jaminikova staroznamna klobučarska hiša je vedno odločno napredna in tudi zvesta čitateljica našega časopisa.

Siln let je upognila ženo v njeni delavnosti in pridomstvo. Ohranili jo bomo v najlepšem spominu. Ugledejemu sorodstvu naše globoko zahvalje!

Učiteljstvu krškega sreza

Radece, 14. decembra.

Na zadnjem zasedanju učiteljskega zborja zelo veliko število učiteljev je bilo prisotnih, zato je prostveni referent gospod Ivo Hrovat predlagal, da se učiteljstvo seznam z vsebino določi pri sestavi člankov. Redokratnički odbor za sestavo člankov je imel sejo 2. novembra. Tu se je določila vsebina čitank za II. in IV. razred osnovnih šol.

Citanka za drugi razred: Snov o starih letnih časih: pojavlji v prirodi in delo jese, ni, pozimi, spominadi in tudi poleti. Vplivi pojmov in dela: veseli in žalostni. V tem obsegu: a) biološko fizičko (živilstvo, rastlinstvo, voda, zrak, orode in načinova rabe; geografsko, kulturno: vpliv sončnih pojavov in starih letnih časih; državljano kulturno: občina, domovina, prazniki).

Citanka za tretji razred pod naslovom »Ljubo doma«, kjer ga ima. Ureditev razmer s posebnim očitom na zdravstvo, delavnosti snovi po 4 letnih časih s osnovno noto: a) delo, prehrana, zdravje, trpljenje v naslednjih vidikih: biološko fizičko in gospodarstvo — Clovek je vpliv na dleve sko zdravje, b) geografsko, kulturno, pravljice, junaške pesmi iz preteklih časov.

Citanka za četrty razred pod naslovom »Četrti hrabec«. Kulturne slike koncentrirane v raznih vidikih in slovenskega ozemlja, kulturne slike iz Jugoslavije in vidikov, biološko, človeščinskega, pridobitnega in geografsko zgodovinskega.

Učiteljstvo naj dočne, kaj naj bi pričelo v nove citanke in določenih čitankah. V našem je priporedljivo, da se napravi poizkus z otroki in se vidi, kaj je

trgovca. Dokazati latvino je bilo mogoče samo v dveh primerih. Seveda bo posebno menjava denarja za pretkanko v naših krajin minil, ker jo bo sodišče po prestani kazni izgnalo kot tujo državljanko iz naše države.

SOKOL

Sokolski jezdci so zberevali

Ljubljana, 19. decembra.

V sedaj dvorani Ljubljanskega Sokola je imel v torek zvečer jezdni odsek LS izredno dobro obiskan občni zbor, ki ga je vodil načelnik br. Vladimir Franke. Po uvodnih formalnostih se je spomnil velejoga dobrotnika in člana JO. br. Frana Krapeža, katerega spomin so zborovalci postavili stoje in s klici »Sava«. Potem je kratko orisal delovanje odseka, ki se je moral botriti v raznim zaprakam ter pozivati na vztrajno in stozno delo članov z novim odsek.

Pregledno in izkrapno poročilo tajnika br. Cirila Velepiča je vzbudilo splošno odobravjanje. Iz njegovega poročila posmemamo, da je imel odsek 23 sej, 7 članskih sestankov, 1 izredno in 1 žalnico sejo. Med letom je bila razpuščena fanfara in ustavljena nova, ki obeta kar najlepši uspehov. Jezdni odsek je sodeloval pri vseh večjih sokolskih in narodnih proslavah ter priredil jahalni tečaj za članice, ki ga obiskuje 9 članic. Odsek šteje 84 člana, 12 članic, nanovo pa se je ustavil naraščajski odsek, ki ga vodi in vežba br. Dragotin Masek.

Sledilo je poročilo blagajnika br. Karla Mächtiga in gospodarja br. Alojzija Cvetičnika, nakar je bil na predlog revizorjev br. Gregorke st. in br. Egona Planinskega nov, ki obeta kar najlepši uspehov. Jezdni odsek je sodeloval pri vseh večjih sokolskih in narodnih proslavah ter priredil jahalni tečaj za članice, ki ga obiskuje 9 članic. Odsek šteje 84 člana, 12 članic, nanovo pa se je ustavil naraščajski odsek, ki ga vodi in vežba br. Dragotin Masek.

Sledilo je poročilo blagajnika br. Karla Mächtiga in gospodarja br. Alojzija Cvetičnika, nakar je bil na predlog revizorjev br. Gregorke st. in br. Egona Planinskega nov, ki obeta kar najlepši uspehov. Jezdni odsek je sodeloval pri vseh večjih sokolskih in narodnih proslavah ter priredil jahalni tečaj za članice, ki ga obiskuje 9 članic. Odsek šteje 84 člana, 12 članic, nanovo pa se je ustavil naraščajski odsek, ki ga vodi in vežba br. Dragotin Masek.

Pri volitvah je bil po dajši in stvarni debati izvoljen tale odsek: načelnik br. Karel Mächtig, podnačelnik br. Fran Kodela, tajnik br. Ciril Velepič, blagajnik br. Dragotin Teodor, gospodar br. Alojzij Cvetičnik, praporščak br. Matija Kumar, njegov namestnik br. Damijo Predalič in načelnik fanfare br. Vlado Turk.

Po volitvah se je prejšnji načelnik br.

Vladimir Franke zahvalil vsem bratom za sodelovanje v odseku in pojasnil svoje od-

kljivno začetje za zopetno izvolitev načelnika. Bratje so z obzajovanjem vezeli izjavo br. Franketa na znanje, nakar se je zahvalil br. Franketu za njegovo 26 letno uspešno delovanje br. Kržan med stoplimi ovacijami zborovalcev. Ko so bile rešene še nekatere interne zadeve glede uspešnega delovanja jezdnega odseka je

kolikor mogoče ljubezni. Našim filatelisti in drugim prijateljem eksotičnega dočiščevanja pa ne moremo jamiciti, da sta lepotici boli. Iz pisma govori praktična Amerika. Fantje na plan se ste kaj podjetni, morda gre celo za dolarsko dočo! In sporodite nam se bo kaj uspeha. Bog Kranjca nikoli ne zapusti.

Veselje, humor, komični zapečljivi in duhovita zabava!

Ekspres na riviero

(Abenteuer im Südexpress)

Charlotte Suss, Karl Ludvik Diehl
Richard Romanovitsch, R. A. Roberts
Glasba: Robert Stolz

Jutri premiera v

KINU SLOGI

Tatovi zaklali prašiča

Počevje, 18. decembra.

Odune klavze je imel te dni posmestnik Šund in Žejm pri Kočevju. Neznami takovi so se hoteli za nedeljo najbrže zahoditi s prasičevim mesom, ker so se v soboto zvečer pojavili v Sevnigovem svinjaku. Tatvina bi se jim prav gotovo posredovala, da ni Šund stopil v soboto zvečer okoli hiše, da si ogleda, če je prihiši vse v redu. Ko je namreč gospodar prišel do svinjaka, se mu je zelo čudno zdele, da so vrata odprtia, ko je vendar vseč večer zapečljiva. Deležničar je v svinjak in svoje veliko začudenje opazil, da leži v svinjaku prasič zaklani. Ko ga je potopal, je sprevidel, da je še gorak ter da je bil prav kar zaklani. Presenečen je stopil okoli svinjaka, kjer je opazil v snegu skoraj sivele sledove clovezovih stopanj. K tem sledovali so vodili še drugi od hiše ter je bil okoli svetega kuhinje, kjer je malo prej stal gospodar, sneg prav dobре izhoden.

Jasno je bilo, da je bil na delu pri kralju več zlikovcev. Ko so drugi kliali prasiča, je getovo eden skozi okno v kuhinjo opazoval gospodarja, če bi slučajno hotel iz hiše, da bi nato opozoril pajdala kar se je tudi zgrodil. Kako so bili tatinški kraljevi sprestni, je razvidno iz tega, da so zabolali pujška tako spretno, da ni bilo slišati močnejšega cviljenja iz svinjaka.

Z Zidanega mosta

Osebne vesti. Postajna blagajničarka gđa Tončka Spolonikova je bila premestena v istem svojstvu v Ljubljano. Udejstvovala se je zlasti pri tukajšnjem Šahovskem klubu, kateremu je celo predsedovala. Na njeno mesto je imenovana gđa Cubrilo Ilona iz Novega mesta, ki je že nastopila službo. Nedavno je bil premeščen tudi postajni blagajnik g. Tikitvi Alojzij, ki je zaposlen na Zidanem mostu skoraj 12 let. Imenovan je bil v Ptuj, ter je novo službeno mesto že nastopil. Njegovo mesto je zasedel g. Jeglič Janez iz Laškega. Nedelja je bil premeščen tudi prometni uradnik g. Cvetko Stanko. Udejstvoval se je pri Sokolu. Bil je predsednik dramskega odseka in blagajnik Sokola na Zidanem mostu. Premesten je bil v Maribor. Na njegovo mesto je imenovan g. Arhaj Franc iz Zagorja. Vpokojen je Beber Frane. Mesto njega je prevzel vodstvo kuričine g. Rebek Janez. G. Beber se je presele v lastno hišo blizu Celja. Vpokojen je g. Delič Zane strojni mojster v kuričini.

Dva smučarska tečala na Lisi. Preteklo soboto so imela posavsko podružnico SPD na Zidanem mostu sejo ter je sklenila, da bosta v letosnjih bočničnih počitnicah na Lisi dva smučarska tečaja. Prvi bo trajal 27. t. m. do 1. jan., naslednji pa od 1. do 6. jan. Kompletna oskrba s širskrnikom dnevnog hrano in toplo kurjenje so boste stane 43.—Din, s čimer pa je že plačan tudi smučki trener, ki bo vodil smučarski tečaj. Koča na Lisi je oddaljena od postaje Breg pri Sevnici kmaj dve uri hoda. Tetaja sta namenjena smučarskim začetnikom. Ljubljancani, pohitite z dilemami na Liso, kjer so idealni smučarski tereni. Prijave je poslati planinskemu društvu Zidani most do 24. t. m.

Po vodovodem božičnice, ki po priredi načelničevem občini na Zidanem mostu, je daroval Rdeči križ 500.—Din, g. Seidel Rihar, vodja cementne tovarne pa 150.—Din za revne poslike otrok. Solski upravitelj g. Musar Franc izrekla vsem darovalcem najlepšo zahvalo.

Iz Trbovelj

Sestavljanje občinskega proračuna. Porodčani smo že, da je začela trboveljska občina načrtovati razširjanje krize in s tem zatrženega nerednega pritočka občinskih dobrodelov v jeku težav. Ta je ogroženo vzdruževanje občinskih socialnih ustanov v sedanjem obsegu. Temu mučenemu pojavu pa se je pridružil se, da je drugi, ki resno ogroža ravnotežje v letosnjem občinskem proračunu, bo pa tudi v bočnih proračunih pomeni občutljiv izpad na občinskih dobrodelov. Kakor znemo, je tani občinski gospodar trboveljske občine sklenil uvedbo trošarjne na električni tok in na uvoz čevljiv. Dohodki te nove postavke občinskega proračuna so bili proračunani na več stotisoč dinarjev, kar je bilo v glavnem namenjeno v kritiji izdatkov, ki so povečani vsedaj večjimi sočilnimi potrebami, na drugi strani pa v kritiji je pramankljajev vsedaj manjših dohotkov na ostalih trošarjih. Sedaj pa je kr. bančna uprava odločila, da se v smislu naredbe finančnega ministristva ne smejo uvažati s strani občinskih uprav nikake nove davčnine, ki bi obremenjevala davčoplačevalce. Razumljivo, da je prišla občina s tem v nepritetu položaju, ker bo morala to odredbo upo

DNEVNE VESTI

— Vsi sklepi ravnateljstva SUZOR. Ravnateljstvo sredilega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu je imelo zadnje dni več sej, na katerih so bili storjeni važni sklepi. Stroški zavarovanec sicer natača in bo značil ob koncu tečega leta 565.000. pač pa meze zavarovanec stalno padajo. Povprečna zavarovana mežda je značila v prvih devetih mesecih 22.33. letos je pa pada na 21.68. Na hranarini je bilo izplačano letos v prvih devetih mesecih 48.106.491 Din. Hipotekarni posojil je zaraščen za 206.000. Ker večina poslovcev ni izpolnila pogojev je bilo to vprašanje odgovorno. Ravnateljstvo je obravnavalo tudi proračun za prihodnje leto in skenilo reducirati število nameščencev. Dosej je prišel 1. nameščenec na 450 zavarovanec, zdaj bo pa prispel na 500 zavarovanec en nameščenec. Lani je šlo za upravne stroške 9.500.000. letos se bodo po ti stroški po redukciji znatno znižali.

Križarji

— Sedež Zveze slovanskih branilnic v Zagrebu. V smislu sklepa letosne skupščine Zveze slovanskih branilnic v Pragi in seje upravnega odbora Zveze na Sušaku je bil za prihodnje leto izvoljen za predsednika Zveze zagrebški župan Rudolf Erber. Zato je sedež Zveze slovanskih branilnic zdaj v Zagrebu. Zvezca šteje okrog 700 samoupravnih branilnic Poljske, Češkoslovaške in Jugoslavije s branilnimi vlogami okrog 40 milijard Din. Od tega odpadne na Jugoslavijo konaj 46 branilnic z vlogami, 2. milijardi Din.

— Zračni promet Sušak-Split-Dubrovnik. Na progi Sušak-Split-Dubrovnik bodo letale prihodnje leto od 1. junija do 31. avgusta amfibijski češkoslovaški državne proge. Češkoslovaški parlament in vlada sta že dovolila podporo za to progo. V Splitu zgradi v pristanišču hidrostanicu v obliki velike betonske piščice.

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM V SISKI TELEFON 33-37

PRVIČ V LJUBLJANI!
SENZACIJA SEZONE !

R E V O L T A

Napeta vsebina. Romantična ljubezen. Krasni posnetki iz zoološkega vrta. Nekat samo enkratnega!

V določilni Foxov zvocni tečnik!

Film predvajamo samo še danes
Znizane cene! Predelana aparatura!

V soboto premiera duhovite operete:
BLAŽEN MED ŽENAMI.

— Večer slovenske glasbe v Beogradu. V proslavo stolnico rojstva Davorin Jenka, ki je toliko storil tudi za razvoj srbske glasbe priredi Collegium Musicum v Beogradu v ponudilje svecan koncert slovenske glasbene kulture. Na sporednu so dela slovenški skladateljev od 15 stoljetja do danes skladatelji Trubarja, Bohoriča, Pavca, Jenaka, Lajovca, Skrjanca in Osterca. To bo prvi koncert te vrste v Jugoslaviji.

— Snega povsod dovolj. Dočim je včeraj v Ljubljani domala ves dan deževalo, je drugod zlasti pod Gorenjskim močno snežilo. Na Gorenjskem je zapadlo že včeraj popoldne neponedeljek nad 70 cm snega. Kakor pripoveduje železničar je snežilo tudi na Dolenjskem in sicer prav izdatno. Vsi telenški gricci so pokriti s precej debelo plastjo snega, ne manjka ga pa tudi v dolini. Na Polževem je zapadlo na trdo staro podlago toliko novega snega, da ga je zdaj pol metra. Najmanj snega imajo na Stajerskem, kjer je včeraj tudi deževalo.

— Regulacije Save pod Šmarino goro nadaljujejo. Pred tem je se pričeli regulirati Savo v Vikičah pod Šmarino goro odnosno pod Grmado. Delavci so zravnali obrežje dolejšje že v dolini več sto metrov in prepieli brog z protjem. K Savi dovozajo tudi že kamen, ki ga lomijo v Dukitčevem kamnolomu nad Grmado. Tehniški ordelek baniske uprave vodi dela v lastni režiji.

— Zagreb dobi novo moderno bolnico. Danes so začeli v Zagrebu graditi novo moderno bolnico. Stroški bodo značili 65.000.000. Bolnico bodo gradili v dveh etapah, v prvi bodo zgrajeni oddelki za tuberkulozo, kirurgijo, dermatologijo, venerologijo, piediatrijo, psihijatrijo in neurologijo vsega 515 postelj, v drugi etapi pa oddelki za okoljstvo, ortopedijo, otorinolaringologijo in ginekologijo, vsega 228 postelj. Vsa bolnica bo imela 743 postelj. Sredstva za prvo etapo v znesku 42.000.000 so že zagotovljena. V Ljubljani se pa o zidanju nove bolnice niti ne govorji, čeprav bi bila najmanj tako potrebna, kakor v Zagrebu.

— Uprava fonda v karist slapično otroke v zavodu za slape v Kotovju sporoča vsem ustanoviteljem dobrotnikom in članom fonda, da se je 17. t. m. čitala v farni cerkvi v Kočevju maša zadužnica za umrle dobrotnike, ustanovitelje in člane fonda. Maši so prisostvovali vsi gojenici zavoda s svojim učiteljstvom. Uprava fonda bo v bodoče izdala posebna poročila z imenom ustanoviteljev, dobrotnikov in članov fonda. Za vse prispevke darovane fondu se ustanoviteljem, članom in dobrotnikom najkrenejše zahvaljujemo.

— Nov grob. Danes ob 2. ponocji je umrla v Ljubljani ga, Franciška Bricelj stara 60 let. Pokojna je bila splošno znana in pričlubljena. Pogreb bo v soboto ob 14.30 v Hranilniški cesti 11. Bodil ji lahka zemlja, težko prizadetim svojcem naša iskrivno sožalje.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo spremenljivo vreme, običajnost bo upada. Včeraj je snežilo in deževalo v Ljubljani in smo imeli do davi 32,7 mm padavin, v Zagrebu in Splitu pa je samo deževalo. Načinska temperatura je značila v Splitu 12. v Samišu 9. v Zagrebu 6. v Beogradu 5. v Ljubljani 2,8. v Rogaski Slatini in Skoplju 2. Davi je kazal barometr v Ljubljani 760,7 temperature je značila 18.

— Utonila je. V potoku Jankomiru v Vrapcu so našli oni dan staro utonulenco, v kateri so zdali spoznali 72 letno Alojzijo Dvornik, stanujoč v Zagrebu. Bla... je duševno bolna in pred 17 dnevih je izginila iz Zagreba.

— Težka neštrela. Včeraj se je pripotila v Zagrebu težka prometna nesreča. Pod tramvaj je prišla 30 letna služkinja Ježka Šperhar. Tramvaj jo je podrl, da je pritelel z glavo na pločnik in obležala onoščedeno. V bolnici so ugotovili, da si je pretresla možgane.

Iz Ljubljane

— IJ Java seja mestnega sveta ljubljanskega. Predsednik mestne občine ljubljanske sklicuje v pondeljek 23. t. m. ob 17. v veliki dvorani mestnega poglavarstva v Ljubljani javno sejo mestnega sveta ljubljanskega. Na dnevnem redu je poleg naznanih predsedstva samo prisega novoimenovanega predsednika in podpredsednika mestne občine ter vseh članov mestnega sveta po § 66 zakona o mestnih občinah.

— IJ Vlaganje davčnih prijav dohodka, ki je zavezani rentnimi za leto 1936. Davčna uprava Ljubljana mesto objavlja poziv o vlaganju davčnih prijav dohodka, ki je zavezani rentnimi za leto 1936. Vse osebe, ki imajo dohodek od premoženskih predmetov in premoženskih pravic, so dolžne te dohodke napovedati od 1. januarja do 31. januarja 1936. Rentnina se plača na dohodke od premoženskih predmetov in premoženskih pravic, ki niso zavezani zemljarini, hišnemu davku, pridobinami, niti družbenimi uslužbenškemu davku. Predmet obdavčenja je v letu 1935 stvarno doseženi dohodek.

bo iznenadenje za staro in mlado

— Sportne srajce in vse drugo moško in žensko perilo, nogavice, rokavice, samovnežnice itd. Vam nudi po res nizki ceni in v dobrni kvaliteti tvrdka M. PIKNAT, Sveti Petra c. 22 in Poljanska c. 1. (Peglezen).

— IJ Konji po 6 »kovačev. Včeraj je bil pri nas živinski sejem, ki je pa bil zelo slab obisk. Živine je bilo tako malo, da skoraj ne moremo govoriti o sejmi. Tudi iz tega vidimo, da se je živiljenje skoraj povsem ustavilo zaradi brozge. Pač pa so bili na licitaciji stari vojaški konji. Za ta kljusec se navadno precej ženo nekateri kupe. Včeraj je konjkih mesarjev. Včeraj so bili vojaški konji na prodaj od 60 Din naprej. To se pravi, da so bili cenjeni od lesenih konjčkov, ki jih zdaj ljudje kupujejo otrokom za darila ob praznikih. Vendar ne smete mislit, da kljub temu klobase niso dobre in da v Ljubljani ni ljubitelj konjskega golaža.

— IJ Izgubila se je denarnačka z vsebino okrog Din 100. Pošten najdlitelj naj je oddal v upravi Slov. Narod.

— IJ Pravja psov. Glasom razglasja mestnega poglavarstva, ki je nalepljen po mestu, morajo lastniki in rejniki posov (tudi v priključenih okoliških občinah in krajih) prijaviti mestnemu poglavarstvu brez razlike vse pse, tudi pse čuvajo in mladički, ki so na ozemlju mestne občine ljubljanske in sicer v naslednjem vrstnem redu po začetnicah dolskih imen: 1.) A. B. C. C. D. E. F. In G dne 2., 3. in 7. januarja 1936. 2.) H. I. J. K. In L dne 8., 9., 10., 11., 13. in 14. januarja 1936. 3.) M. N. O. P. In R dne 15., 16., 17., 18. in 20. januarja 1936. 4.) S. S. T. U. V. W. Dne 21., 22., 23. in 24. januarja 1936. 5.) Z. In Z ter eventuelni zadrževalci dne 25., 27., 28., 29. in 30. in 31. januarja 1936. Prijava posov je izvršiti v zgornj navedenih dneh ustno in sicer od 9. do 18. ure dopoldne pri mestnem poglavarstvu. Gospodska ulica 15/1. Kjer je platili tudi pasjo znamko za leto 1936 v znesku Din 100. — za vsakega pso. Vsakemu zadrževalcu se bo zaračunala, priteni s 1. februarjem 1936 pasja taksa v dvojnem iznosu. Tako oproščeni so le psi čuvaji. Ali je smatrali psi da čuvajo ali ne, o tem odloča mestno poglavarstvo. Kdor ne bo pravoveno izvršil predpisanih prijav, bo kaznovan z globo din 900. — odnomeno z zapornim do 30 dni. Podrobna določila so razvidna iz lepakov, ki so nalepljeni po mestu.

— IJ Podpore brezposelnim in drugim potrebnim, ki se nakazujejo na magistratu, niso nikaka skrivnost, vendar pa je treba v interesu podpisancev čuvati neko diskretnost. Mareskemu, ki ni prisel po svoji krividi v stisko, bi bilo neprijetno, če bi se njegova strmačina javno razglasila.

— IJ Božiček kupuje božična darila le pri zlatoruri B. Rangusovi. Bori vsak dan oglas v izstavljenem delu.

— Gledališka predstava. Po dalmatem odmoru se nam bo gledališka družina Narodne čitalnice zopet predstavila. V četrtek 19. t. m. ob pol 9. uri zvečer ter v nedeljo 22. dec. ob 4. pop. boho, videli v Narodnem domu kmečko burko »Vaška Ves«.

cas in obseg tri skladbe za orgle, ki jih bo igral Bohinc Stanko. Ravnatelj Betetto zapoje 4 Premkove bodične pesmi s spremljanjem klavirja, opera psvka gra. Bernot-Golobova pa tri Bachove arje in bolitnega oratorija. Ob spremljanju pianist Marijan Lipovšek. Mal ansambel, sestavljen iz dveh soloviolin in čelo-sola s spremljanjem godalnega kvinteta in čembala pa zapestja Corellijsve Concerto grosso, ki je napisan za Sveti večer. V tej točki sodelujejo jo gg. Pfeifer, Prevoršek, Lesković, daje Ornatičeva, Dražić, Dermelj, Pertot in Puppis ter Marijan Lipovšek. Sodeli po 10. stoletju po 5 Din v knjigarni Giga-bene Matice. Zadelečki intimnega koncerta je točno ob ¾ na 9. uro zvečer.

— IJ Organizatorno-propagandni odsek S. j. e. u. vabi dlanstvo emigrantskih društev in prijatelje, da se polnoštivalno udeleže načelničadušnice za pokojnega voditelja koroskih Slovencev Frančeta Grafenauerja. Zadušnica bo v petek 20. t. m. ob 7. v franciškanski cerkvi.

— IJ Beda v Ljubljani. Številki brezposelnih se je v Ljubljani močno povečalo, tisoči mestanov žive v bedi; in pomakanju. Da se najde vsaj za silo izhod iz težkega gnot-nega položaja sklicuje predsednik občine za jugibro ob 18.30 v mestni posvetovalnici anketno o pomembni akciji.

— IJ Božična pravljiva ura z živimi jaslimi se vrši danes ob ¾ 17. uri v dvorani Deželavske zbornice, Miklošičeva cesta. Pripoved Din 3. - Vse vabi k temu pustnemu božičnemu slavju TKD Atena.

— IJ — IJ Korošci in prijatelji koroške!

— IJ V tem dnevu pričakujemo v Ljubljani življeno občinstvo, da se pojde do tečaja včerajšnjega vlaganja davčnih prijav dohodka, ki je zavezani rentnimi za leto 1936. Davčna uprava Ljubljana mesto objavlja poziv o vlaganju davčnih prijav dohodka, ki je zavezani rentnimi za leto 1936. Vse osebe, ki imajo dohodek od premoženskih predmetov in premoženskih pravic, so dolžne te dohodke napovedati od 1. januarja do 31. januarja 1936. Rentnina se plača na dohodke od premoženskih predmetov in premoženskih pravic, ki niso zavezani zemljarini, hišnemu davku, pridobinami, niti družbenemu uslužbenškemu davku. Predmet obdavčenja je v letu 1935 stvarno doseženi dohodek.

— IJ Korošci in prijatelji koroške!

— IJ Številki brezposelnih se je zmanjšalo, da je doseglo 1.000.000. Vse vabi k temu pustnemu božičnemu slavju TKD Atena.

— IJ — IJ Številki brezposelnih se je zmanjšalo, da je doseglo 1.000.000. Vse vabi k temu pustnemu božičnemu slavju TKD Atena.

— IJ — IJ Številki brezposelnih se je zmanjšalo, da je doseglo 1.000.000. Vse vabi k temu pustnemu božičnemu slavju TKD Atena.

— IJ — IJ Številki brezposelnih se je zmanjšalo, da je doseglo 1.000.000. Vse vabi k temu pustnemu božičnemu slavju TKD Atena.

— IJ — IJ Številki brezposelnih se je zmanjšalo, da je doseglo 1.000.000. Vse vabi k temu pustnemu božičnemu slavju TKD Atena.

— IJ — IJ Številki brezposelnih se je zmanjšalo, da je doseglo 1.000.000. Vse vabi k temu pustnemu božičnemu slavju TKD Atena.

— IJ — IJ Številki brezposelnih se je zmanjšalo, da je doseglo 1.000.000. Vse vabi k temu pustnemu božičnemu slavju TKD Atena.

— IJ — IJ Številki brezposelnih se je zmanjšalo, da je doseglo 1.000.000. Vse vabi k temu pustnemu božičnemu slavju TKD Atena.

— IJ — IJ Številki brezposelnih se je zmanjšalo, da je doseglo 1.000.000. Vse vabi k temu pustnemu božičnemu slavju TKD Atena.

— IJ — IJ Številki brezposelnih se je zmanjšalo, da je doseglo 1.000.000. Vse vabi k temu pustnemu božičnemu slavju TKD Atena.

— IJ — IJ Številki brezposelnih se je zmanjšalo, da je doseglo 1.000.000. Vse vabi k temu pustnemu božičnemu slavju TKD Atena.

— IJ — IJ Številki brezposelnih se je zmanjšalo, da je doseglo 1.000.000. Vse vabi k temu pustnemu božičnemu slavju TKD Atena.

— IJ — IJ Številki brezposelnih se je zmanjšalo, da je doseglo 1.000.000. Vse vabi k temu pustnemu božičnemu slavju TKD Atena.

— IJ — IJ Številki brezposelnih se je zmanjšalo, da je doseglo 1.000.000. Vse vabi k temu pustnemu božičnemu slavju TKD Atena.

Prva javna produkcija konzervatorija

Lepo zaokroženi pregled francoske muzike v glavnih obrisih

Ljubljana 19. decembra
Pod naslovom »Francoska glasba« so gojenici državnega konzervatorija v ponedeljek zvečer v Filharmoniji pridrili prvo letnojno javno produkcijo. V uvodnem govoru je ravnatelj g. Julij Betetto povedal, da je njegovo željo seznaniti ljubljansko publiko v se večji meri kot doslej s francosko glasbo, radevole podprti g. francoski konzil ter brezplačno dal na razpolago konzervatoriju tozadnevnin notni material. G. Betetto se je zahvalil navzemu konzilu za ljubeznišvo pomoč in v nadaljnem govoru razčlenil program ter obrazčil historično glasbeni pomen skladateljskega dela, posameznih na sporednu se nahajajočih francoskih komponistov.

Pri produkciji je sodeloval številni in odlikno zliti godalni orkester, sestavljen iz članov konzervatorskega orkestra in orkestra Orkestralnega društva Gl. Matice pod vodstvom profesorja L.M. Skrjanca, daje Ivan Turšič iz II. letnika sred. Šole gojenec klavirske šole prof. Janka Ravnika. Egon Kunje iz IV. letnika sred. Šole in Boža Šapija iz VI. letnika sred. Šole, oba v klavirske šole prof. Skrjanca ter Štefka Korenčana absolventka pevske šole ge. Vande Wistinghausove. Na klavirju je spremljal Reinhold Gallat. Na sprednu so bili nekateri načrtkantnejši tvorci francoske glasbe od Couperina do Rossella.

V 18. stoletju je umarajočo lutno v Franciji zamenil klavesin. Najznamenitejši učenci prvega klavesinista Chambonniere so bili bratje Couperini. Ludvik, Franc in Karl. Ti so vodili francosko glasbeno umetnost skozi skor 200 let. Najznamenitejši iz dinastije Couperinov je bil Fran, imenovan »le Grand«. Njegovo ogromno delo obsegala stiri debeli knjige »Pieces des clavecine stiri Concerts royaux instrumentale skladbe, motete, dela, dela orgle itd. Živost, duhovitost, lahkoč, pestra koloristika, profinjen okus, neizvršna raznorodnost preveva njegove skladbe. To je duh, ki govoriti tudi iz slik Vatteau in iz povesti Voltaire. Couperin je eno izmed najznamenitejših imen v francoski glasbeni historiji. Da bi dosegel Rameau mu je manjkala samo velikost poleta. Godalni orkester je Couperinovo umetnost prikazal v zanimivi »Pièce liturgique« Couperinu je sledil, kakor je bilo to tudi v historiji. Rameau s koncertom za klavir in godalni orkester. Rameau nam je poznan predvsem ter teoretičnik. Njegovo delo »Traité de l'harmonie réduite a ses principes naturels« je pomnilo revolucionarni boj harmonične konceptije proti polifonski. Nepriznati so Rameau inovativni glasbenega geometra, očitali njegovi muziki, da je mehanična, da on komponira potom algebratni računov. Cita se to kakor strupena kritika današnje moderne muzike. No ustvarja je zaključne nesmrtnje glasbe. Njegov koncert predstavlja v slušanem aranžmanu interesantno soigra klavirja z dvevema solovolčinama in malim godalnim orkestrom.

Nadarjeni Ivan Turšič je svoj klavirski part izvedel s krepko vervo, zanosito in poglibljeno kot odličen učenec odlične učitelje. Faure češča dolga raztegnjeno Balado je na klavirju zaigral Egon Kunje, jo bil pred kakimi 70 leti preroč mlaude francoske muzike. V epohi brezkritičnega wagnerizma je ustvarjal harmonije trditvenjaka dne in pripravljali glasbeni je-

ziga v vseh barvah se iskrci Debussyjev »L'isle joyeuse«. Očividna je po starenih snovih sorodnost Debussyja s Couperinom, a tudi, kakor pod vplivom Couperina, živi pod vplivom Debussyja generacijo za generacijo. Štukarskemu impresionizmu se ni mogel od spocetku odtegniti tudi Roussel, a je pozneje s pomočjo sredstev, ki jih je črpal iz najnovnejših harmoničnih dogmatov ustvaril velike freške, kakor npr. simfonijo v B-dur poetični pastoralje »Fête de printemps« in vrsto neobicino izrafinjanih komornih umotrov. K sklepku produkcije smo sišli njegovo jedrovo, ritmično posebno razgibano »Simfonietto« s prenesetičnimi, nepriskrivljenimi zaključki, ki namenoma resignira na vsak običajni efekt. Producija je privabila lepo število poslušalcev, ki so v velikem zanimanjem sledili skrbno nastriranemu in gladko izvajanjemu programu. Zlasti so bili solisti deležni dolgo odmevanjih pohval.

Ravnateljstvu konzervatorija se moramo zahvaliti, da nam je podalo tako lepo zaokroženi pregled francoske muzike v glavnih obrisih. Na enak način bo sigurno pripravilo tudi pregled muzike drugih kulturnih narodov. Ta praktični način ponika glasbene zgodovine je več vreden kot vso, ko se tako načrtana v duhovite glasbene predavanje brez glasbe.

Najlepša skandinavska žena

ki je pa ni mogoče proglašiti za kraljico lepote, ker je umrla že v 2. tisočletju pred Kristusom

Ne gre za živečo, temveč za davno umrlo ženo, ki je torej ni mogoče izvoliti za lepotno kraljico severa. Če bi pa še živila bi bila najlepša na svetu. Nedavno so namreč odkopali blizu Skrydsrupa na Danskem grob in našli v njem prav dobro ohranjeni žensko truplo. Ravnatelj kodanskega muzeja dr. Bronholm je izjavil, da je bila najlepša skandinavska žena.

Grobniča, kjer so našli truplo danske lepotice izvirala iz 2. tisočletja pred Kristusom. O izredni lepoti te ženske sklepajo že po krasni obliki lobanje Brada je močna zobje veliki obraz podolgovat ozek in celo plement. Nad celom je ležal son volvenje prej naibarbostanki okraske. V ušesih so bili pritrjeni spiralni obročki iz čistega zlata. Lasje se niso držali neposredno lobanje, temveč so bili pritrjeni z nitkami v glavi. Slo je očvidno za lasuljo. Prvotne barve las ni bilo mogoče ugotoviti. Učenjak, pa menijo da so bili kostanjevi.

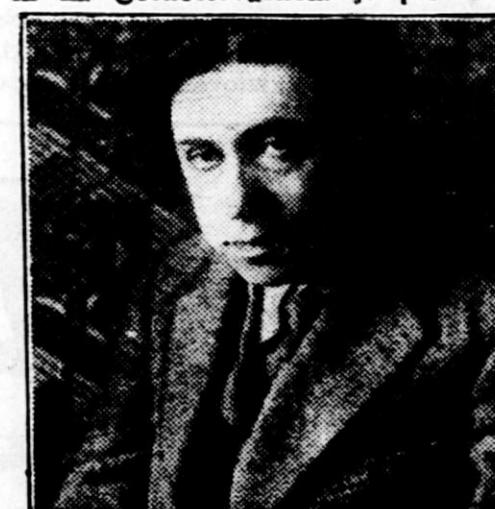
V splošnem stoe danek učenjaki pred

zmoški, nikoli niso našli ostankov brad, pač pa zelo pogosto med prastarim domaćim orodjem britve čudne oblike. Iz tega lahko sklepamo, da so se že prapribivalci Skandinavije brili. V moških in ženskih grobovih so opetovano našli krasno izrezljane koščene glavnike. Pa tudi nohti, ki so ostali na nekaterih trupilih prapribivalcev Skandinavije so lepo pristrinjeni in očiščeni.

Tudi oblike najstarejših prebivalcev Danske priča o dobrem okusu tako po kroju, kakor po barvi. Oblike so delali iz černe in rjave volne, narejene so bile način utemeljeno umetniško. Zenske so nosile krasne sandale moški široke usnjenie pasove z dvojno zaponko iz brona, na kateri je visel meč. Posebno lepo so bile izdelane nožnice in sicer iz lesa, bogato okrašene. Znotraj pa oblike je bila črna mani trična trdina drogoceno orožje, ponos vsakega moža. Toda orožje niso nosili samo moški, temveč tudi ženske, kar nam zopet povedo mnogi ženski grobovi iz tistih časov. Toda žensko orožje je bilo drugačno od moškega. Ženske so nosile za pasom kratke meče. Zelo lepa so bila pokrivala, ženska in moška. Na tem polju je bila razvita bogata domaća umetnost. Dr. Bronholm izpolnjava trditev nekaterih raziskovalcev, ki pravijo, da so kazale skandinavske noše v najstarejših časih južni, zlasti italijanski vpliv. Po njegovem mnenju so staroskandinavske narodne noše strogo skandinavske izvora.

Ilja Ehrenburg v Brnu

Znani sovjetski pisatelj Ilja Ehrenburg je prispeval v Brnu, kjer je v petek zvečer predaval o vprašanju, ali pride nova kultura. Ehrenburg se vraca iz Moskve v Pariž in na Češkoslovaško je pridrel več

predavanj. Življenje si je razdelil ta mladi, visoko nadarjeni pisatelj med Parizom in Moskvo. V Parizu dela, tam je napisal največ svojih knjig, v sovjetski Rusiji ima bogat vir, iz katerega črpa gradivo za svoje romane. Uspešni razvoj Sovjetske Rusije se odraža tudi v njegovih delih. Pisatelj, ki v svojem največjem romanu sam ni

znał potegniti meja med resnostjo in posmehovanjem, ki je dal v svojem »Trustu D. E.« propasti vse Evropo, ki se je znal ciljno rogati komedijantstvu starega sveta, s svojimi pesimizmom je pa ostal vedno daleč od optimizma socialistične graditve Sovjetske Rusije, se je v zadnjih letih močno izpremenil. Ta izpremenba se odraža tudi v njegovih zadnjih dveh romanih »Drugi dan« in »V enem dihu.«

Ehrenburg je privlačil prepored, ki ga vidimo zdaj v sovjetskih ljudeh in narodih. V delu Sovjetske Rusije vidi vedno bolj prodirati elemente ustvarjanja. Kolhozni Pahumov in pesnik Pasternak delata na istem delu, pravi Ehrenburg. Na kongresu sovjetskih pisateljev je bil baš Ehrenburg tisti, ki je naglašal temeljno poteko značaja sovjetskih pisateljev: »Ne pišemo knjig kar tako tja v en dan, s knjigami izpreminjam življenje in to silno povečuje našo odgovornost. V Brnu je na predavanju prikazal gonične sile nove kulture, ki nastajajo v Sovjetski Rusiji. Te sile so združile telesno delo z duševnim v eno sintetično celoto in odprle pisateljem nova pota k umetniškemu oblikovanju vseh raznolikosti izpreminjačega se življenja.«

V šoli.
Učitelj: Mihel, zdaj mi pa povej, česa pred 50 leti še ni bilo?
Mihel: Telefona, električne luči in letala.

— No, prav. In česa še?
— In mene tudi še ni bilo, gospod učitelj.

bistrovni diplomi, manika jim pa genij in prodornost duha, da bi razmeli nekaj tako čudovitega v vse svetni enostavnosti. To zna — človeku se ustavlja zdrava pamet pri tej misli: — to zna samo žid. O vsem tem vojvoda in Süss nikoli nista govorila. Toda to se je prelivalo od enega k drugemu, to se je pretakalo med njima brez besed. Tako je bilo vedno skozi zadnje tedne. V celi je bilo življenje. Žid je odgovarjal z nemimi dejani na nema vprašanja Karla Aleksandra. Bilo je kakor da vdihava zrak, ki ga je vojvoda izdihal. Bila sta nepriznana zvezana kakor dva dela enega telesa.

Žid je vedno bolj divje ščuval vojvodo na njegovo bogopodobnost, njegovo cesarsko neobdrane sanje, vili mu je v krv svoj zažigajoči, fanatični ogeni. Zastrupil vojvoda je želeno iskal v njegovem skrivnostno pomembnem pogledu novo podkrepitev, nove, močneje pobude. Včasih je pa v njem za tremutek ugasišči ta ogeni in razmisljal je, kam ga privede to čudno, nenačrno priateljstvo. Zdela se mu je neizreceno grozno, da bi moral do svoje smrti živeti v tem človeku, ki čita njegove misli in pozna njegove naiskrivne tajne. Sami ne vemo, koliko kala in struna se skriva v njej.

Da, da, da! Žid ima prav! Nemogoče je im ne more si misliti, da bi se o tem prepričali. V tem primeru bi bil vojvoda podoben prismuknjenemu dvornemu norcu, vse njegovo življenje bi bilo smešno in prazno. Toda tega omi ne razumejo Remchingen, Fichtel, Pancorbo in drugi. To so zvesti služabniki, dobitni častniki,

lih globinah našega srca, to potiskamo navzdol, kadar sili na dan, in sami teme ne priznavamo. Ni mogoče, da bi človek, v katerega je preteklo toliko njegove lastne teme, ni mogoče, da bi bil tak človek na svetlem in da bi se svetobodo gibal med ljudmi. Zdaj ga potrebuje, da načrt se ne da uresničiti brez nje; da načrt posvetovanje je to znova dokazalo. Toda ko bo vse storeno, mu zavže jezik, pokoplie ga v najglobile temenice, ki te trdnja, nikoli več ga ne izpusti, kakor ne izpušča na svetlo skrite zlobe, podlosti in podivnosti lastnega srca.

Nezaupljivo in sovražno je pogledal Süssa. Morda je že prečital njegove misli? Napisal je torej reskript, kakor je spoznal za primerovo! — ga je nahrulil. Süss se je vladivo in poln vremene priključil glasno sopčemu, raznetemu možu, toda iz oči mu je odsevalo mračno, poglobo, borbeno pričakovanje. V njegovih očeh je bil izraz volka, ki dobro ve, da mu plen ne more uit.

Dežela se je zvijala, stokajč pod neznanostim oritiskom in napetost. Bilo je jasno, da so katoličani že končali priprave in da bodo udarili vsak čas. Na vseh stranah so se pojavljali grozni znaki

Televizijska premiera

V Parizu se je vršilo te dni prvo javno posiljanje slik na dajavo ob navzočnosti samega podstičnega ministra Mandala. Pred noslopom, kjer so imeli televizijsko premiero, se je zbrala velika množica radevnežev, ki so jih puščali v dvorano v majhnih skupinah. Posebno velik naval je bil pred kemičnim zavodom, čeprav je bilo red morali delati močni oddelki policije, sicer bi si bili ljudje polomili rebra. Producija je dosegla nepriskrivljeno velik uspeh. Prve slike na platnu so vzbudile med občinstvom občudovanje, pa tudi ospust. Med gledalcem je bilo največ tehničnih strokovnjakov. Tako je bilo jasno, da je televizijski od prvih poskusov že močno izpopolnil. Slike so bile presenetljivo jasne in ostre, govorjene in pete sedala, brez najmanjje motnje.

Gledalci je bilo nad 3.000 in televizijska premiera jim je bila resničen užitek. Bogati program so izpolnile najboljše umetniške moči. Poštni minister namreč zdaj razmožiti sprejemne postaje tako, da bo imelo že prihodnjo nedeljo več tisoč pariskih prebivalcev možnost seznaniti se s tem čudom moderne radijske tehnike. Televizijske predstave bodo v bodoče 3–5 krat na teden. Francoska radijska industrija pošije že prihodnje leto na trg mnogo televizijskih aparatov po raznem nizkih cen.

Iz Maribora

Mnogi Mariborani prejemajo te dni »Slovenski narod« na ogled. Že doslej so se lahko pripremili, da je eden najboljših slovenskih dnevnikov in hkrati edini in najbolj razširjen popoldanski list »Travnik« novine. List posveča zlasti našemu severnemu ozemlju veliko pozornost in ninača vsak dan najrazličnejše vesti iz Maribora in okolice. Vesti iz gospodarskega, kulturnega in družbenega življenja. »Slovenski Narod«, ki izhaja v Maribor in ga raznasi vsej narodnični svetu, ki izhaja 68 let, je primarni točko točno zanimivosti iz svetovnega življenja, stane mesečno samo 12. dianarjev. Za to, naročite si ga ve!

— Priznanje odličnemu javnemu delavcu. Kdo je pozna mariborskega profesorja g. Jane Sedivja, ki si je pridobil bolgarskega in jugoslovenskega naroda? Te dni je »Češki časopis historičev« imenoval tega odličnega javnega delavca za svojega referenta, v vseh jugoslovenskih in bolgarskih zgodovinskih publikacijah. Cestitamo!

Najemniki plačajo več kakor posestniki. Letos so plačali mariborski hišni posestniki 15.390.000 dinarjev državnih, banovinskih, mestnih in občinskih dakov za svoje zgradbe. Preračunano pa je, da plačajo od te vsele 78,88% samo stanovanjski najemniki, hišni posestniki pa le 21,28%. Pa naj kdo poreče, da je tu pravica! Preosite in povejte!

— V ponedeljek, ne v sredo! Uradni dan zbornice je za trgovino, obrt in industrijo se zaradi nujnih poslov pri zbornici v Ljubljani preloži v Maribor od srede na ponedeljek 23. t.

— Vterjajši trg je bil v Mariboru zelo slab založen, kar je posledica dejavnega vremena. Na zelenjadnem trgu je bilo 7 vozov krompirja in zeljnatih glav, precej čebule ter tako malo salate. Temu primerne so bile tudi cene, s katerimi mariborske gospodinjstva včeraj niso bile nič kaj zadovoljne.

— Novinar z Jave v Mariboru. K nam je dosegel odlični eksotični pisatelj in novinar z Jave, g. Hadži Raden Mustapha, ki je na turneji po Evropi. Kako na Dunaju in v Gradišču, bo zanimiv eksotični gost predaval tudi v Mariboru, v dvorani Ljubljanske univerze o Javi in Baliju. Predavanje, ki ga bo dobro spremljale sklopčne slike, bo v petek 20. decembra.

— Po najbrži potegavščini. V ponedeljek popoldne je na policij zabranjeno. Neznan glas, poroča, da je na Kralja Petra trgu zloglasni Pajman, pajdaš, nedavno ukročenega razbojnika Košarca. Seveda je bila vsa policija takoj na nogah in na kolevih s katerimi so pohiteli na lov za nevarnim vilmcem. Toda na Kralja Petra trgu so namesto Pajmana našli le nekega mariborskoga mesara.

— Na deželi gori. Silen požar je uničil v Laznicah pri Lumbisu vinčarijo Ivana Kotruba. Ognjeni jublji so povzročili 30.000 dinarjev škode. Kako je nastal požar?

— Pismo je izdal. V Bečah živila 30-letna posestnica Š. Š. in njen 22 letni bivši hlapec A. V. Oba sta gojila drug do drugega gorenje ljubezen in ni ju mitilo, da je bila posestnica poročena. Kter je bil mož na poti, je venomer nagovarjal svojega ljubimeca, naj ubije njenega moža. Ko je bila pred kratkim Š. Š. v točni v Mariboru, je tam pisala svojemu bivšemu hlapcu,